

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.3.2020.
COM(2020) 91 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

u cilju okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Rumunjskoj

{SWD(2020) 53 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

u cilju okončanja stanja prekomjernog državnog deficita u Rumunjskoj

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 126. stavak 7.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 126. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) države članice trebaju izbjegavati prekomjerne državne deficite.
- (2) Pakt o stabilnosti i rastu temelji se na cilju zdravih državnih financija kao sredstvu jačanja uvjeta za stabilnost cijena i snažan održiv rast koji dovodi do otvaranja novih radnih mjesta.
- (3) Vijeće je [17. ožujka] 2020. u skladu s člankom 126. stavkom 6. UFEU-a odlučilo da u Rumunjskoj postoji prekomjerni deficit.
- (4) U skladu s člankom 126. stavkom 7. UFEU-a i člankom 3. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97¹ Vijeće mora donijeti preporuke za dotičnu državu članicu u cilju okončanja stanja prekomjernog deficita u određenom roku. U preporuci se mora utvrditi rok od najviše šest mjeseci u kojem dotična država članica treba poduzeti učinkovite mjere kako bi ispravila prekomjerni deficit. Nadalje, u preporuci za ispravak prekomjernog deficita Vijeće bi trebalo zahtijevati ostvarivanje godišnjih proračunskih ciljeva koji su, na osnovi prognoze na kojoj se temelji preporuka, u skladu s minimalnim godišnjim poboljšanjem strukturnog salda, tj. ciklički prilagođenog salda bez jednokratnih i drugih privremenih mjera, od najmanje 0,5 % BDP-a kao referentnim mjerilom.
- (5) Prema Komisijinoj zimskoj prognozi 2020., proširenoj fiskalnim varijablama do 2022., predviđa se da je rast realnog BDP-a u 2019. iznosio 3,9 %. Uz pretpostavku da se politika neće mijenjati, Komisija predviđa umjeren i stabilan rast realnog BDP-a od 3,8 % u 2020. te 3,5 % u 2021. i 2022. S jedne strane, znatna fiskalna stimulacija koja proizlazi iz postojećih politika nastavila bi u određenoj mjeri poticati privatnu potrošnju. S druge strane, kontinuirano povećanje fiskalnog deficita narušilo bi povjerenje potrošača i ulagača u održivost rasta gospodarstva. Kao posljedica toga, očekuje se pad ulaganja kako privatni ulagači budu postajali svjesniji rastućih makroekonomskih neravnoteža. Očekuje se da će tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom doprinos neto izvoza ostati negativan jer na izvoz i dalje utječe slaba vanjska potražnja, dok privatna potrošnja potiče uvoz. To bi međutim dodatno pogoršalo deficit tekućeg računa, koji je već visok.

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 6.

- (6) Vlada je 10. prosinca 2019. donijela i parlamentu dostavila fiskalno-proračunsku strategiju za razdoblje 2020.–2022. (Fiskalna strategija), s revidiranim ciljem deficita opće države od 3,8 % BDP-a u 2019., što je iznad referentne vrijednosti od 3 % BDP-a. Ta revizija, kojom je prvotno planirani niži iznos od 2,8 % BDP-a u 2019. revidiran na više, temeljila se na podacima o izvršenju proračuna za tekuću godinu. Fiskalna strategija proglašena je zakonom 18. prosinca 2019.
- (7) U Komisijinoj zimskoj prognozi 2020., proširenoj fiskalnim varijablama do 2022., predviđa se da će tijekom cijelog razdoblja prognoze deficit opće države ostati iznad referentne vrijednosti od 3 % BDP-a. Uz pretpostavku da se politika neće mijenjati, Komisija predviđa deficit opće države od 4,0 % BDP-a u 2019., 4,9 % u 2020., 6,9 % u 2021. i 7,7 % u 2022. Predviđa se pogoršanje strukturnog deficita za 1,0 % BDP-a u 2019., daljnjih 1,9 % BDP-a u 2021. i još 0,8 % u 2022. Povećanje deficita koje predviđa Komisija uglavnom se temelji na znatnim povećanjima mirovina koja su donesena u ljeto 2019. Veći rashodi za mirovine imali bi za posljedicu rast deficita za 0,9 postotnih bodova BDP-a u 2020., 1,7 postotnih bodova BDP-a u 2021. i 1,1 postotna boda BDP-a u 2022. Procjenjuje se da će udvostručenje doplatka za djecu, koje će stupiti na snagu u kolovozu 2020., rezultirati godišnjim proračunskim rashodima od 0,6 % BDP-a. Vlada u Fiskalnoj strategiji predviđa deficit opće države od 3,6 % BDP-a u 2020., 3,4 % u 2021. i 2,8 % u 2022. Prema procjenama vlade to bi dovelo do strukturne prilagodbe od 0,3 % u 2020., 0,2 % u 2021. i 0,6 % u 2022. U Fiskalnoj strategiji prilagodba se uglavnom temelji na rashodima. Konkretno, predviđa se da će se rashodi za zaposlenike, za robu i usluge te za kapitalnu potrošnju koju ne sufinancira EU smanjiti kao udio u BDP-u. Predviđanje nižeg deficita u Fiskalnoj strategiji u odnosu na prognozu Komisije proizlazi iz optimističnijih temeljnih makroekonomskih predviđanja u Fiskalnoj strategiji i činjenice da se u njoj ne uzima u obzir fiskalni učinak nekih donesenih mjera, dok donesene ili vjerodostojno najavljene mjere ne podupiru u potpunosti planirano smanjenje tekućih rashoda, te se ono stoga nije moglo potpuno uzeti u obzir u prognozi Komisije.
- (8) Dug opće države u Rumunjskoj u 2018. iznosio je 34,7 % BDP-a. Prema Komisijinoj prognozi predviđa se da će dug opće države narasti na 46,6 % BDP-a u 2022., tj. zadržat će se ispod referentne vrijednosti iz Ugovora.
- (9) U skladu s člankom 3. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1467/97, ispravak prekomjernog deficita trebalo bi dovršiti u godini nakon što je otkriven (u ovom slučaju do 2021.), osim ako postoje posebne okolnosti. Kretanje prilagodbe trebalo bi utvrditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1467/97, uzimajući u obzir gospodarski i fiskalni položaj države članice.
- (10) U sadašnjoj situaciji u Rumunjskoj postoje takve posebne okolnosti. Za ispravak prekomjernog deficita do 2021. bila bi potrebna prenapla fiskalna prilagodba, što bi rezultiralo znatnim gubitkom outputa. Sporijim kretanjem prilagodbe, iako to i dalje zahtijeva znatne godišnje prilagodbe, ostvario bi se postupan učinak na rast i uzela u obzir činjenica da je proračunska godina 2020. već započela. Strukturne reforme koje se provode paralelno s fiskalnom konsolidacijom doprinijet će osiguravanju trajnog ispravka prekomjernog deficita. S obzirom na to i uzimajući u obzir gospodarsku i fiskalnu situaciju u Rumunjskoj, opravdano je da se za ispravak prekomjernog deficita odredi rok do 2022.
- (11) Vjerodostojno i održivo kretanje prilagodbe u tom roku zahtijevalo bi da Rumunjska postigne cilj ukupnog deficita opće države od 3,6 % BDP-a u 2020., 3,4 % BDP-a u 2021. i 2,8 % BDP-a u 2022., što je prema Komisijinoj prognozi u skladu s

nominalnom stopom rasta neto primarnih državnih rashoda² od 8,2 % u 2020., 5,5 % u 2021. i 5,5 % u 2022. Ta stopa rasta neto rashoda bit će primarni pokazatelj za ocjenu fiskalnog napora ako bude potrebna pomna analiza. Odgovarajuća godišnja prilagodba strukturnog salda iznosi 0,5 % BDP-a u 2020., 0,8 % BDP-a u 2021. i 0,8 % BDP-a u 2022. Na temelju sadašnje prognoze ti ciljevi i dalje omogućuju godišnja povećanja stvarnih neto rashoda. Za postizanje ciljeva vjerojatno će biti potrebno ponovno razmotriti velika, zakonom propisana povećanja mirovina i ostale novije mjere koje dovode do naglog pogoršanja deficita u osnovnom scenariju.

- (12) Mjere konsolidacije proračuna trebale bi osigurati trajan ispravak, uz poboljšanje kvalitete javnih financija te jačanje potencijala rasta gospodarstva.
- (13) Rumunjska je od 2016. sustavno i često odstupala od mnogih fiskalnih pravila utvrđenih u nacionalnom fiskalnom okviru, zbog čega su ta pravila većinom bila neučinkovita. Od ključne je važnosti da Rumunjska ubuduće osigura potpunu primjenu nacionalnog fiskalnog okvira.
- (14) Čini se da su zbog visokih fiskalnih deficita i troškova starenja stanovništva rizici za zdrave javne financije srednjoročno i dugoročno visoki. Povećanja mirovina, koja su donesena u ljeto 2019. i trebala bi stupiti na snagu u razdoblju 2019.–2021., znatno doprinose tim rizicima. To potvrđuje hitnu potrebu za potpunom ponovnom uspostavom dugoročne održivosti javnih financija,

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

- (1) Rumunjska bi trebala okončati postojeće stanje prekomjernog deficita najkasnije do 2022.
- (2) Rumunjska bi trebala postići cilj ukupnog deficita opće države od 3,6 % BDP-a u 2020., 3,4 % BDP-a u 2021. i 2,8 % BDP-a u 2022., što je prema Komisijinoj prognozi u skladu s nominalnom stopom rasta neto primarnih državnih rashoda od 8,2 % u 2020., 5,5 % u 2021. i 5,5 % u 2022. te odgovara godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,5 % BDP-a u 2020., 0,8 % BDP-a u 2021. i 0,8 % BDP-a u 2022.
- (3) Rumunjska bi trebala utvrditi i strogo provoditi mjere potrebne za ispravak svojeg prekomjernog deficita do 2022. Mjerama konsolidacije proračuna trebalo bi osigurati trajan ispravak na način kojim se potiče rast. Rumunjska bi trebala iskoristiti sve neočekivane prihode za smanjenje deficita.
- (4) Vijeće utvrđuje da je 15. rujna 2020. rok u kojem Rumunjska treba poduzeti učinkovite mjere i, u skladu s člankom 3. stavkom 4.a Uredbe (EZ) br. 1467/97, detaljno izvijestiti o strategiji konsolidacije koja je predviđena za postizanje tih ciljeva. Stoga bi rumunjska tijela trebala barem svakih šest mjeseci izvještavati o napretku postignutom u provedbi ovih preporuka, do potpunog ispravka prekomjernog deficita.

Nadalje, rumunjska tijela trebala bi osigurati potpunu primjenu svojeg nacionalnog fiskalnog okvira. Kako bi se osigurao uspjeh strategije fiskalne konsolidacije, bit će važno i sveobuhvatnim strukturnim reformama poduprijeti fiskalnu konsolidaciju, u skladu s

² Neto primarni državni rashodi sastoje se od ukupnih državnih rashoda bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade za nezaposlenost. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izgladuju se za četverogodišnje razdoblje. Uračunane su diskrecijske mjere na prihodovnoj strani ili povećanja prihoda propisana zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju.

preporukama Vijeća upućenima Rumunjskoj u kontekstu europskog semestra, a posebno onima koje se odnose na postupak zbog makroekonomskih neravnoteža.

Ova je Preporuka upućena Rumunjskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*